

ΠΕΖΟΙ ΡΥΘΜΟΙ

Ἀπὸ τὴν τελευταία «Νέα Ζωή» ἀναδημοσιεύουμε τὰ Πεζὰ Τραγούδια τοῦ Ζαχαρία Παπαντωνίου. Διδάσκαλος ἀπὸ καιρὸ πολὺ ὁ Παπαντωνίου, ἀναγνωρισμένος ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοὺς, μᾶς δίνει μέσα στὴ μοναδικὴ λεπτότητα τῆς φράσεως τῶν τραγουδιῶν του αὐτῶν τίς συγκινήσεις τῶν εὐγενεστέρων συναισθημάτων.

ΚΑΛΟΓΕΡΑΚΙ

Καλογεράκι νὰ ἤμουνα στὴ rue Vaugirard.

Ἄπ' τὴν πλατεῖα πόρτα τῶν μαύρων σεμινάριων νὰ βγαίνω ταχύ, σκυφτὸ καὶ σεμνόν.

Σὲ ὥρα τραγουδιμένην ἀπὸ ρωλόγι παληό.

Σφιγμένο νὰ εἶμαι σὲ ράσο μεταξωτό, κλειδωμένο μὲ ζώνη πλατεῖα.

Τὴν ἄκρη τοῦ δρόμου νὰ πηγαίνω, τὴν ὥρᾳ ποὺ περνοῦν ἐκεῖνες ποὺ μὲ κυττάζουν καὶ δὲν πρέπει νὰ τῆς κυττάζω—ὅχι γυναῖκες.

Ἄλαφρές, μὲ τὰ μάτια ποὺ ὑπόσχονται νὰ σβύσουν.

Γοργές μὲ τὸ ζαρκάδινο πάτημα ποὺ μᾶς ὑπόσχεται τὴν τρελλὴ μουσικὴ τοῦ ἐρχομοῦ.

Πάντα πρόθυμες ν' ἀγαπηθοῦν καὶ νὰ λησμονήσουν.

Ὅλες λυγρὸς καὶ προδοσίαι.

Ὅμως ἐγὼ μὲ τὴ ζώνη σφιχτὴ γύρω στὸ κορμὶ τὸ λυγρὸ σὰν κολῶνα τῆς Sainte Chapelle νὰ σκύβω τὰ μάτια.

Καὶ νὰ μὴν τὸ ξέρω πῶς εἶμαι ὠραῖο—γιατί, δὲν πρέπει νὰ τὸ ξέρω, ἂν θέλω νὰ λέω σωστὴ τὴν προσευχή μου.

Καὶ τὸ λύγισμα τοῦ νέου κορμιοῦ μου μέσα στὸ ράσο νὰ μὴν τὸ νοιώθω—γιατί δὲν πρέπει ποτὲ νὰ τὸ μάθω πῶς εἶμαι σεμνόπρεπο καὶ λυγρὸ σὰν τὸ κοτσίφι.

Καὶ στοὺς διαβάτες ὅταν περγελοῦν τὸν Ἅγιο Σεβαστιανὸ τῆς νειότης μου, κατάσαρκα χτυπημένον ἀπ' τὰ βέλη τῆς ἀρετῆς, νὰ μπορῶ νὰ πῶ—

«Τὴν καρδιά σας νὰ ἰδῆτε ποῦγενε θρύψαλλα καὶ τὸ αἱμᾶ τῆς ποῦ σταλάζει στὴ λίσπη τοῦ δρόμου γι' αὐτές!»

Κι' ἀπὸ μαῦρο σεμινάριο σὲ τρίσβαθι ἐκκλησία κι' ἀπὸ ἐκκλησία σὲ πεθαμένη βιβλιοθήκη νὰ πηγαίνω—

ταχύ, σκυφτὸ καὶ σεμνόν.

Ave Maria.

ΔΕΗΣΙ

Εἴμαστε μεις ποὺ εἴχαμε τόσο ἀγαπηθεῖ, ὥς ἔχτές; Εἶσαι σὺ ποὺ μ' εἶχες προδώσει; Ἡ μὴν ἦταν τοῦτο παραμῦθι παληό, ξεσταμένο σὲ χίλιες ἀγροτικὲς φωτιές, νυθταγμένο ἀπὸ μύρια μάτια κοριτσιῶν, ποὺ μᾶς τὸ διηγήθηκε κάποιος κι' ἄξαφνα—

ἀποκοιμήθη;

Ποιὸς θὰ πιστέψει ποὺ χτές χωρίσαμε γιὰ πάντα.

Ἐχτές χωρίσαμε γιὰ πάντα—ἂ! τὶ ὠραῖο σήμερα. Σαλεύω στὸν ἄερα σὰν τὸ φύλλο τῆς λεύκας, εἶμαι ἓνα ὠραῖο τίποτε, μπορῶ κι' εἶμαι ἓνας δια-

βάτης... Είδα ένα ώραϊο τοπειό! Μπήκα στο κοπάδι τῶν καλῶν ἀνθρώπων!
 Ἄχ! τὶ ἡσυχία! τὶ ἡσυχία!

— Καὶ ὁμως

... τὶ θάνατος!

Ἀλήθεια, θὰ ἦνε δυνατό νὰ ζήσω κι' αὔριο ἔτσι πεθαμένος;

Βελόνες τῆς ὑποψίας, μαχαίρια τῆς λύπης, φρίδια τῆς ζήλειας—ἡ καρδιά μου, ποῦ εἶχε τὴν τρέλλα νὰ γιαιτρευτῇ, τώρα φωνάζει καὶ ζητεῖ τῆς πληγιᾶς σας. ὦ, ξαναρθήτε!

Ο ΜΟΙΡΑΙΟΣ

Τὸ πρῶτο φιλὶ ποῦ μοῦ χάρισε—τὸ πήρανε τὰ χεῖλη τοῦ ἀλλουνοῦ ποῦ θάρθει.

Στὸ πρῶτο τῆς ἀγκάλιασμα, ἔτριξε γλυκὰ τὸ κορμὶ τοῦ ἀλλουνοῦ ποῦ θάρθει.

Τὰ χεῖλη τῆς, ποῦ κρυφομίλησαν στὰ πρῶτα μου τριαντάφυλλα, εἶπαν «εὐχαριστῶ» σ' ἐκείνον ποῦ θάρθει.

Μοῦλεγε «σ' ἀγαπῶ» κι' ὁ λόγος τῆς ἔφευγε, μαζί μὲ τὰ χελιδόνια, τόπους καὶ καιροὺς, σ' ἐκείνον ποῦ θάρθει.

Μὲ περίμενε νῶρες—κι' εἶχεν ἀγωνία γιὰ κείνον ποῦ ἀργεῖ.

Οἱ δυνὸ μας περπατούσαμε στὸ φεγγάρι—κι' οἱ ἡσχοὶ μας ἦταν τρεῖς...

ὦ μελλούμενε, ὦ μοιραῖε, ποῦ ξεκίνησες, ποῦ δὲ θὰ χάσεις ποτὲ τὸ δρόμο, ποῦ φτάνεις, σὲ βλέπω, σὲ γνωρίζω, εἶσαι κοντά, ἀκούω τὰ βήματά σου ἀπάνω στὰ πεθαμένα βήματά μου, εἶσαι στὴν πόρτα, καλῶς νάρθεις!

Φεύγω—κι' ἕναν καιρὸ ποῦ θὰ διηγηθοῦμε μαζί παληὲς καὶ μάταιες ἱστορίες, τοῦτο τὸ τραγοῦδι θὰ μοῦ τὸ ξαναπείς.

Σ Ε Μ Ν Ο Τ Υ Φ Ι Α

Θυμᾶσαι; Τὸ λεωφορεῖο μᾶς πήγαινε κλονίζοντάς μας βαρεῖα μὲ τοὺς μεγάλους του βαλλισμοὺς. Ἦταν συνεφιά, τὸ πλῆθος ἔτρεχε χωρὶς νὰ σταματήσῃ πουνθενά, καταδικασμένο σὲ κίνησιν αἰώνια, σὲ ὠμμορρογία καὶ σὲ καταστροφή, ὅπως ἡ θάλασσα.

Κι' ἄξαφνα στὸ δρόμο πέρασαν τὰ κορίτσια τῶν δώδεκα χρονῶν πηγαίνοντας ν' ἀνθίσουν μέσα στὸ λίθινο δάσος μιᾶς γοθτικῆς ἐκκλησίας.

Θὰ κοινονοῦσαν.

Ἦταν ὁλάσπῃα, οἱ πέπλοι τῶν ἀκίνητουσαν στὸν ἀέρα. Κι' αὐτὸ τὸ ἄχραντο τῆς φορεσιᾶς τῶν ἦταν λιγότερο ἄσπρο ἀπ' τὴν ψυχὴ τῶν ποῦ δὲν πρόφτασε νὰ γεντῇ τὸ φαρμάκι ποῦ λέμε ώραϊο.

Τότε ἐσὺ ποῦ εἶχες στὰ χεῖλη σου τὴ νικητὴν τῶσων ἀνδρῶν, τὴ γεῦσιν τῶσων σπασμένων ποτηριῶν, τὸ φλοῖσβο τῶν φιλημάτων τῆς πόλης! Ἐσὺ ποῦ τὰ ἤξερες ὅλα καὶ τὸ κακὸ δὲν μποροῦσε ν' ἔνε μπροστά σου παρὰ μιὰ παληὰ ἱστορία ποῦ φέρνει νύστα.

Τότε—

καθὼς περνοῦσε τὸ χιόνι τῶν δώδεκα χρονῶν κι' ἀκούγαμε, θαρρῶ, τὸ χτύπο τῶν φτερῶν τῶν ἀρχαγγέλων ποῦ τὰ ὀδηγοῦσαν στὸ ναὸ—

τὸ φτιασίδι σου ἄσπρισε.

Καὶ τὴν ψυχὴ σου τὴν περόνιασε τέτοιο κρῶ ποῦ τὴν ἄκουσα νὰ πέφτῃ

καὶ νὰ περιμένη ἓνα θάνατο μοιραῖο, βραδύ καὶ σιωπηλό, καθὼς πεθαίνουν μέσα στοὺς πάγους.

Α Δ Ε Ρ Φ Ε Σ

Ἄκουσε μιὰ ἱστορία ποὺ εἶνε μικρή, καὶ μοιάζει μὲ τῆς μεγάλης.

Στὸ Κένζινκτον Πάρκ, φουντωμένο καὶ ἀνθισμένο, καθὼς καθόμουν μο νάχος μιλῶντας μ' ἓνα δέντρο γιὰ τὸ λάθος τῆς ὑπαρξίης μου, πέρασαν δυὸ ἀδερφές.

Ἦταν καὶ ἡ δυὸ γεροντοκόρες, μὰ πολὺ γρηές, γιαγιάδες τῶν ἀνεκπλήρωτων πόθων, ἀπὸ κείνες τῆς ἀδερφῆς ποὺ ἀπελπίζονται μαζί, γερνᾶνε μαζί, καὶ φοβοῦνται μήπως ὁ χάρος ἀφήσῃ τὴ μιὰ—γι' αὐτὸ κρατιοῦνται ἀπ' τὸ χέρι.

Ὁ ἄνεμος ντρέπεται κάποτε νὰ φέρῃ στὸ δρόμο τέτοια κουρέλια, ὅσο αὐτὲς ἡ δυὸ ἅγιες Λύπες, μὰ ἡ ἀδιάντροπη ζωὴ ποὺ δὲν διστάζει ποτέ, ἀφοῦ τῆς ἔκαμε τέτοιες ποὺ ἦσαν, μοῦ τῆς ἔφερε στὸ Πάρκο νὰ τῆς ἰδῶ καὶ νὰ λυπηθῶ.

Πίσω ἀπὸ πειὰ βουνά, Θέ μου ! νᾶχουν κρυφτεῖ οἱ δυὸ νέοι ποὺ ὄνειρεύτηκαν ἡ δυὸ γρηές ἀδερφές στὸ πλευρό των ; Πίσω ἀπὸ πειὰ βουνά ; Ἄλογο ποὺ δὲν κουράζεται καὶ δὲν διψάει ποτέ θὰ τοὺς πηγαίνει μακριά. Πάντα θ' ἀλαργεύουν, δὲ θὰ πλησιάσουν ποτέ, μηδὲ τὴ νύχτα—(πλέον)—τοῦ Ἄϊ-Γιάννη πάντα θ' ἀλαργεύουν πίσω σ' ἄλλα βουνά καὶ πάλι σ' ἄλλα βουνά. . .

Κρατημένες ἀπ' τὸ χέρι, οἱ δυὸ ἀδερφές πηγαιναι κατόν ἀπ' τὰ δέντρα.

Φοροῖσαν δυὸ καπέλλα φορτωμένα μὲ μιὰ φριχτὴν ἄνοιξη ἀπὸ πανὶ ποὺ ἔρριχναν ἄνθη καὶ καρποὺς στὰ γηρατειὰ των. Τὰ ἴδια καπέλλα, τὰ ἴδια ἄνθη οὔτε ἓνα λιγώτερο τόσο ἦταν ἀγαπημένες. Ἡ ἴδιος ριτίδες, τόσον ἦταν ἀγαπημένες ! Κι' ἄξαφνα ἡ μιὰ στάθηκεν, ἄπλωσε τὸ χέρι τῆς στὸ καπέλλο τῆς ἄλλης καὶ μὲ μεγάλη σοβαρότητα, μὲ μεγαλειότερη στοργή, τῆς διώρθωσε

— ἀλήθεια δὲ μπορῶ νὰ τὸ διηγηθῶ—

τῆς διώρθωσε τὴ θέσι κάποιου ἄνθους ποὺ εἶχε γύρει, σὰν νὰ τῆς διώρθωνε κάποιον μεγάλο λάθος στὴν ὑπαρξὴ τῆς, στὴν ὑπαρξὴ των !

Ἡ ἄλλη εἶπεν «εὐχαριστῶ» ξαναπαίστηκαν ἀπ' τὸ χέρι καὶ ξακολούθησαν νὰ πηγαίνουν σιωπηλές, σβυμένες.

Αὐτὴ ἦν ἡ ἱστορία.

ΕΝΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

Στὴν πλάκα τοῦ τάφου τοῦ Verlaine, γυμνὴ καὶ μαύρη, ἀπ' τὴ δόξα, στὴν πλάκα τοῦ τάφου του, ἀφήκα ἓνα μικρὸ τριαντάφυλλο.

Ἦταν ἡ πόλι σταχτιά, ἡ λευκὴς γυμνὴς, ἡ ψυχὴ μου βαρειά.

Ἄνεμοι τῆς νύχτας ποὺ θὰ χορέψετε ἀπόψε στὸ κοιμητῆρι τῶν Batignolles,

μὴ μοῦ σβύσετε—παρακαλῶ σας, αὐτὴ τὴν ἀπαλὴ φλόγα τῆς θυσίας, τὸ τριαντάφυλλο ποὺ τὸ ἄναψα

—στὴς ἀνησυχίες του !